

ІНТЕГРОВАНІ ЗАВДАННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЯК ЗАСІБ ОЦІНЮВАННЯ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ УЧНІВ У НУШ

Герасімова Марія Олександрівна

здобувач другого рівня вищої освіти спеціальності Середня освіта (Фізика та астрономія)
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
mariagerasimova872@gmail.com

Федчишин Ольга Михайлівна

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри фізики та методики її навчання
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
olga.fedchishin.77@gmail.com

Тема інтегрованих завдань як засобу оцінювання ключових компетентностей учнів у Новій українській школі (НУШ) набуває особливої актуальності в умовах трансформації освітньої системи України відповідно до сучасних європейських стандартів та компетентнісного підходу. У контексті реформування загальної середньої освіти, закріпленого у Концепції Нової української школи (2016) та Законі України «Про освіту» (2017), особлива увага приділяється формуванню в учнів не лише предметних знань, а й ключових компетентностей, що забезпечують їхню здатність до ефективної діяльності у різних життєвих ситуаціях. Саме тому питання вдосконалення інструментарію оцінювання цих компетентностей стає одним із ключових напрямів педагогічної науки та практики [3].

Інтегровані завдання розглядаються як один із найбільш ефективних інструментів реалізації компетентнісного підходу, оскільки вони забезпечують міжпредметну взаємодію, активізують когнітивну діяльність учнів та сприяють формуванню цілісного світогляду. На відміну від традиційних завдань, які здебільшого спрямовані на перевірку відтворення знань, інтегровані завдання передбачають застосування знань з різних освітніх галузей для розв'язання комплексних проблемних ситуацій. Це дозволяє оцінювати охоплює не лише рівень оволодіння навчальним змістом, а й сформованість таких ключових компетентностей, як здатність до безперервного навчання, критичне осмислення, ініціативність, підприємливість і соціально-громадянську компетентність.

Сутність інтегрованих завдань полягає у їх здатності об'єднувати зміст різних навчальних предметів навколо спільної теми, проблеми або практичного завдання. Такі завдання можуть мати різні форми: проектні роботи, кейс-завдання, ситуаційні вправи, дослідницькі проекти, рольові ігри тощо. Важливою характеристикою інтегрованих завдань є їх наближеність до реальних життєвих ситуацій, що забезпечує підвищення мотивації учнів та формування практичних навичок.

У сучасних умовах розвитку освіти, що характеризуються активним впровадженням цифрових технологій, інтегровані завдання набувають нових можливостей та форм реалізації. Їх трансформація у цифрове середовище дозволяє значно розширити дидактичний потенціал та підвищити ефективність навчального процесу.

Цифрові інтегровані завдання реалізуються із застосуванням різноманітних цифрових платформ і сервісів, зокрема Google Classroom, Moodle, Kahoot!, Quizizz,

Padlet, Genially, дозволяють поєднувати різні види інформації (текст, графіку, аудіо, відео). Використання цих інструментів сприяє організації спільної діяльності учнів, автоматизації оцінювання та візуалізації результатів навчання.

Таким чином, цифрові інтегровані завдання виступають дієвим інструментом упровадження компетентнісного підходу в умовах Нової української школи, поєднуючи навчання, взаємодію та оцінювання в єдиному освітньому середовищі. Практична реалізація інтегрованого завдання може бути здійснена за допомогою платформи Genially, яка дозволяє створювати інтерактивні презентації. Зокрема, у межах проєкту «Енергоспоживання побутових приладів» учні поєднують знання з фізики (потужність і електрична енергія), математики (розрахунки, діаграми) та інформатики (обробка даних і візуалізація). Результати дослідження подаються у вигляді інтерактивної презентації з використанням анімацій та інфографіки, що сприяє кращому засвоєнню матеріалу, позитивно впливає на мотивацію та сприяє розвитку ключових навичок і компетентностей.

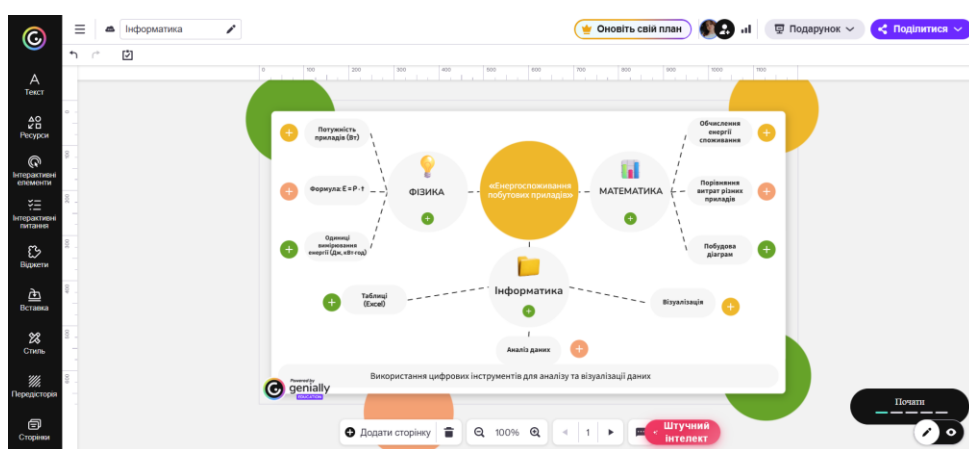

Рис. 1. Проєкт «Енергоспоживання побутових приладів»

З метою конкретизації можливостей використання цифрових інтегрованих завдань у навчальному процесі доцільно розглянути приклад їх практичної реалізації. Наведений приклад демонструє, що інтегровані завдання у цифровому форматі не лише забезпечують інтеграцію між навчальними предметами й одночасно створюють передумови для комплексної оцінки результатів навчання учнів. Отже, використання інтегрованих завдань у цифровому форматі безпосередньо пов'язане з реалізацією формульованого оцінювання.

У рамках НУШ інтегровані завдання виступають не лише засобом навчання, але й ефективним інструментом формульованого оцінювання. Формульоване оцінювання передбачає систематичне відстеження навчального прогресу учнів, надання зворотного зв'язку та корекцію освітнього процесу з урахуванням індивідуальних потреб кожного учня. Інтегровані завдання дозволяють здійснювати комплексне оцінювання, оскільки вони охоплюють різні аспекти діяльності учнів: когнітивний, емоційно-ціннісний та діяльнісний [1].

Зазначені особливості інтегрованих завдань зумовлюють їх суттєво впливає на формування мислення учнів.

Одним із ключових аспектів використання інтегрованих завдань є їх роль у формуванні критичного мислення. Завдання, що передбачають аналіз інформації, порівняння різних точок зору, формулювання власних висновків, сприяють розвитку аналітичних здібностей учнів. Крім того, інтегровані завдання

стимулюють творче мислення, оскільки часто передбачають відкриті питання, які не мають однозначної відповіді [5].

Практика впровадження інтегрованих завдань у НУШ свідчить про їх високу ефективність у підвищенні якості освіти. Зокрема, результати педагогічних досліджень показують, що використання інтегрованих завдань сприяє підвищенню рівня навчальних досягнень учнів, розвитку їхньої самостійності та відповідальності за результати навчання. Водночас існують певні труднощі, пов'язані з розробкою та впровадженням таких завдань, зокрема недостатня методична підготовка вчителів, обмеженість навчального часу, а також відсутність достатньої кількості готових дидактичних матеріалів.

З метою підвищення ефективності використання інтегрованих завдань доцільно здійснювати системну підготовку педагогів, спрямовану на формування у них відповідних професійних компетентностей. Важливим є також створення банків інтегрованих завдань, які можуть бути використані у різних освітніх контекстах. Крім того, необхідно забезпечити методичний супровід вчителів, зокрема через проведення тренінгів, семінарів, вебінарів.

Оцінювання результатів виконання інтегрованих завдань потребує використання чітко визначених критеріїв, які повинні бути зрозумілими як для вчителів, так і для учнів. Доцільним є застосування рубрик, які дозволяють оцінювати різні аспекти діяльності учнів, зокрема змістовність відповіді, логічність викладу, креативність, рівень співпраці у групі. Важливо також враховувати процес виконання завдання, а не лише кінцевий результат [2].

Узагальнюючи, можна стверджувати, що інтегровані завдання є невід'ємною складовою сучасного освітнього процесу в умовах НУШ, оскільки вони відповідають вимогам часу та сприяють підготовці учнів до життя у складному та динамічному світі. Їх систематичне використання у навчальному процесі дозволяє забезпечити якісне формування ключових компетентностей зокрема із застосуванням сучасних цифрових технологій, що є основною метою сучасної освіти.

Список використаних джерел

1. Громяк М., Федчишин О. М. Інтегровані завдання як засіб формування ключових компетентностей учнів. *Підготовка майбутніх учителів фізики, хімії, біології та природничих наук у контексті вимог Нової української школи*: матеріали наук.-практ. конф. 2019. С. 167–170.
2. Мороз П. В., Мороз І. В. Особливості конструювання та використання інтегрованих завдань на уроках інтегрованого курсу «Досліджуємо історію і суспільство. 5–6 класи». *Український педагогічний журнал*. 2023. № 3. С. 205–216. <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2023-3-205-216>.
3. Возна З., Ремех Т. Інтегровані курси з історії та громадянської освіти для 5 класу: теоретико-змістовий аналіз. *Український педагогічний журнал*. 2022. № 1. С. 40–52. <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2022-1-40-52>
4. Державний стандарт базової середньої освіти : Постанова Кабінету Міністрів України № 898 від 30.09.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-п>.
5. Genially. URL: <https://app.genially.com> (дата звернення: 30.04.2026).